

SOCIAAL NETWERK BUURTCIRKEL

Een nieuw zorgperspectief voor mensen met een verstandelijke beperking

Algemene trends binnen de samenleving als individualisering, eigen regie en keuzevrijheid spelen ook in de gehandicaptenzorg een steeds grotere rol. Mensen met een langdurige en complexe hulpvraag willen meer invloed op hoe hun zorgbehoefte invulling krijgt en willen deze ook zelfstandig of samen met verwanten of familie kunnen regelen. Met het programma 'Volwaardig leven' wil het ministerie van VWS inspelen op deze ontwikkelingen met als doel de zorg voor kwetsbare mensen beter aan te laten sluiten op hun persoonlijke levenssituatie. Drie belangrijke speerpunten hierbij zijn: kwaliteit van leven, zorg aan huis en verlichting van de mantelzorg

VERANDERENDE VRAAG, NIEUW ZORGPERSPECTIEF

In het experiment "persoonsvolgende zorg" in Rotterdam, een onderzoek van HHM¹, blijkt dat 65% van de mensen met een Wlz indicatie een voorkeur heeft voor een oplossing die aansluit bij hun huidige woonsituatie. Mensen willen liever zelfstandig in hun eigen huis en buurt (blijven) wonen, omdat het vertrouwd en bekend is en in veel mindere mate in georganiseerde wooncomplexen, tenzij het niet anders meer gaat. Maar het huidige zorgaanbod kan nu niet in deze behoefte voorzien. Om dit mogelijk te maken moet de zorg- en dienstverlening meer in en rondom het eigen huis georganiseerd worden met steun van zowel een formeel (professioneel) als een informeel (sociaal) netwerk.

MINDER DRUK OP MANTELZORGERS

De aanwezigheid van een informeel netwerk is een belangrijke, faciliterende factor bij zelfstandig wonen met kwaliteit van leven. Hiermee wordt vereenzaming voorkomen, ontwikkelen mensen meer sociale vaardigheden en leren zij betekenisvol te zijn voor anderen. Dit komt ten gunste aan het gevoel van eigenwaarde. Een ander bijkomend voordeel is dat de belasting voor de familie door de aanwezigheid van een sociaal netwerk beperkt kan blijven. Het netwerk kan een deel van de taken van de mantelzorger overnemen.

¹ Rapport HHM, onderzoek persoonsvolgende zorg Rotterdam, 23 maart 2018

BUURTCIRKEL VOOR MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

Het Buurtcirkelprogramma sluit aan op de behoefte aan dienstverlening in de eigen woonomgeving (onderzoek HHM) en bij de doelstellingen van het ministerie van VWS.

Een Buurtcirkel bestaat uit 9-12 mensen die met elkaar in een buurt of wijk wonen. De deelnemers zijn allemaal mensen met een hulpvraag, in de meest brede zin van het woord. Iedereen in een Buurtcirkel helpt elkaar vanuit zijn eigen talenten en wordt daarbij ondersteund door een vrijwilliger en een professionele Buurtcirkelcoach. In plaats van structurele zorg wordt er binnen een Buurtcirkel meer zorg op maat geboden op die momenten dat het nodig is.

De focus ligt in dit geval op GZ cliënten met verblijfsindicatie VG3² die ambulante begeleiding worden of in de toekomst zelfstandig willen gaan wonen. Deze mensen kunnen vaak veel meer dan wij denken. Buurtcirkel stimuleert meer zelfstandigheid bij wonen, werken en vrijetijdsbesteding en daarmee de groei in sociale vaardigheden, oplossingsgerichte vaardigheden en het nemen van initiatief. De omgeving en de mensen die ze daarbij tegenkomen in het (Buurtcirkel)netwerk bieden voorbeelden van oplossingen hoe het anders kan.

AAN DE SLAG

Binnen Pameijer nemen momenteel zo'n 40 mensen met een Wlz indicatie succesvol deel aan een Buurtcirkel. Om nog meer mensen vanuit de Wlz toegang te bieden tot een zelfstandig(er) en volwaardig leven, is +Vijf een project gestart. Het project richt zich onder meer op het verder ontwikkelen van de methodieken van Buurtcirkel zodat deze passen bij de omstandigheden en het leervermogen van deelnemers met een verstandelijke beperking. Daarnaast wordt er extra aandacht gegeven aan de rol van verwanten. Voor een deel van hen geeft het perspectief van loslaten en meer zelfstandigheid vooral een beeld van meer risico's. Doel is om hen te laten zien dat Buurtcirkel een vergroting biedt van de kwaliteit van het leven van hun verwant, maar ook voor henzelf. Waar ze nu vaak 7 dagen in de week, 24 uur per dag bezig zijn met hun naaste, krijgen ze door Buurtcirkel veel meer tijd voor zichzelf en voor andere familie en vrienden.

Uitgangspunten van Buurtcirkel

- *Betrekken van bewoners bij ontwikkelingen in de wijk.*
- *Een goede verhouding van – én afstemming tussen – het professionele en informele netwerk.*
- *Methodiek die zich richt op het optimaal laten functioneren van mensen op levensgebieden zoals wonen, werken, leren en sociale contacten met zo min mogelijk professionele hulp (positieve gezondheid).*
- *Goede en begrijpelijke communicatie.*
- *Ondersteuning, activiteiten, voorzieningen en gemaksdiensten in de directe omgeving.*
- *Een breed en samenhangend aanbod op het gebied van dagbesteding, opleiding, stage en werk.*

Voordelen van Buurtcirkel voor deelnemers:

- *Keuzevrijheid cliënt, versterking van persoonsgerichte zorg, aansluiting bij de woonwens.*
- *Deelname aan een Buurtcirkel leidt tot actieve sociale netwerken, waardoor deelnemers zich veiliger en meer gewaardeerd voelen. Dit leidt tot een hogere kwaliteit van leven.*
- *Tevredenheid onder deelnemers is hoog. Gemiddeld geven zij een 8.7.*
- *Deelnemers gaan vooruit in zelfvertrouwen, het krijgen van steun van vrienden en kennissen en kunnen zichzelf beter redden.*

Bron: Monitoring evaluatie en audit 2018

² Wonen met begeleiding en verzorging

Dit project is tevens onderdeel van het vernieuwingstraject 'Begeleiding à la carte', onderdeel van het programma 'Volwaardig leven', dat door het ministerie van VWS wordt uitgevoerd in samenwerking met Vilans. In de vorm van een pilot met 20 deelnemers en hun verwanten uit Rotterdam wordt er 'evidence based' onderzoek gedaan naar de doorontwikkeling van Buurtcirkel voor mensen met een Wlz indicatie.

INTERESSE?

Heeft u vanuit uw organisatie interesse in het opzetten van een Buurtcirkel voor mensen met een verstandelijke beperking en/of wilt u meer informatie over de mogelijkheden? Neem dan contact op met Asmae Bendimya of Ruud van der Kind.

Asmae Bendimya

T: 088 271 19 80

M: asmae.bendimya@pameijer.nl

Ruud van der Kind

T: 088 271 16 72

M: ruud.van.der.kind@pameijer.nl

Voordelen van Buurtcirkel voor verwanten en financiers Wlz

- *Er ligt minder druk op mantelzorgers en er is minder vereenzaming doordat de Buurtcirkel zorgt voor een actief sociaal netwerk.*
- *Zorg wordt betaalbaarder omdat er minder zorgpersoneel nodig is.*
- *Geen gebruik, cq uitstel van gebruik van verblijf bij een zorginstelling en daarmee financiering wooncomponent middels de Wlz. Gekapitaliseerd betekent geen gebruik van de wooncomponent een besparing van ca € 8.000 op jaarbasis.*